

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

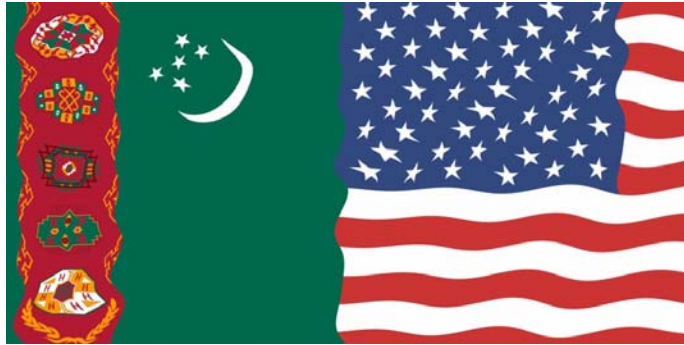
سیاسی

نویسنده: دمیتری نفیودوف (DMITRY NEFYODOV)

برگردان: ا. م. شیری

۲۷ فبروری ۲۰۲۳

خط رویارویی در ترکمنستان

ایالات متحده «برای بهره‌مندی ترکمنستان از فشار تحریم‌ها بر روسیه»، «کمک» پیشنهاد می‌کند

تمایل روسیه برای استفاده فعال‌تر از مسیرهای حمل‌ونقل جایگزین، عمدتاً از طریق ترکمنستان به سمت کشورهای جنوب و جنوب شرقی آسیا، ممکن است با عدم تمایل عشق‌آباد به نادیده گرفتن خطر تحریم‌های ثانویه توسط ایالات متحده و دست‌نشانندگان اروپایی‌اش مواجه شود.

در ۶ اکتوبر ۲۰۲۲، عشق‌آباد رسماً «تعهد دولت ترکمنستان به گسترش همکاری‌های تجاری و اقتصادی با ساختارهای تجاری ایالات متحده» را اعلام کرد و از «سهام مثبت شرکت‌های امریکائی در زمینه‌های مختلف اقتصاد ترکمنستان» قدردانی کرد.

همان روز، **ویا (وفا) حاجنیف**، معاون وزیر امور خارجه ترکمنستان با جنرال پل دین، معاون اول دستیار وزیر امور خارجه ایالات متحده در اداره کنترل تسلیحات، راستی‌آزمایی و رعایت توافقات نظامی-فنی دیدار کرد. طرفین مسائل مربوط به دستورکار منطقه‌ای و بین‌المللی را مورد بررسی قرار دادند و راه‌های تقویت اقدامات اعتمادسازی در کنترل تسلیحات و اجرای تعهدات بین‌المللی در این زمینه را مورد بحث و بررسی قرار دادند. مدتی قبل از آن، در پایان سپتمبر ۲۰۲۲، ایالات متحده و ترکمنستان که دارای مرز طولانی با ایران است، رسماً «تداوم روند تماس‌ها در زمینه مسائل امنیتی و همکاری‌های نظامی» را اعلام کرد. زمینه‌های مشخص همکاری اعلام نشده است.

از اول جنوری ۲۰۱۹، در ترکمنستان ۶۵۸ شخص حقوقی تحت مالکیت انحصاری دولت‌ها یا ساختارهای تجاری خارجی و یا با مالکیت مشترک ثبت شده است. امریکائی‌ها (۲۴ شرکت) بیش از همه به فعالیت در حوزه ماشین‌سازی (بوئینگ، جان دیر، جی آی کیس) و مجتمع نفت و گاز (موبایل اویل، مشاوران ارتباطات امریکائی، شرکت، یونوکال) و انگلیسی‌ها در حوزه مخابرات علاقه‌مند هستند. در اوایل دسمبر، یک مجمع تجاری مشترک در اتاق بازرگانی و صنایع ترکمنستان برگزار گردید. هیأتی به ریاست اریک استوارت، مدیر اجرائی شورای تجاری ترکمن-امریکائی مرکب از نمایندگان بسیاری از شرکت‌ها از جمله، بجلت کورپریشن، بوئینگ، نیکولائوس کمپانی و چندین شرکت دیگر در این مجمع شرکت کردند. علاوه بر عبارات پر زرق و برق کلی (چیزی مانند «بهره‌گیری از بهترین تجربیات به نفع ثبات منطقه‌ای»)، اتحادیه صنعت‌گران و کارفرمایان ترکمنستان یک یادداشت تفاهم با شرکت امریکائی نیکولائوس کمپانی (Niklaus Companies) برای ایجاد یک **باشگاه گلف (!؟)** امضاء کرد. دامنه برنامه‌ها با مشارکت امریکا از جمله، در مورد تهیه راهنمای سبز کردن این کشور کوبری با حمایت آژانس کمک امریکا به توسعه بین‌المللی (آژانس نامطلوب در روسیه)، به طرز چشمگیری گسترش یافته است. در ماه‌های اخیر، برخی از شرکت‌های اوکراینی در زمینه مهندسی مکانیک، ساخت تأسیسات زیربنائی و اکتشافات زمین‌شناسی حضور خود را در ترکمنستان اعلام کرده‌اند.

دونالد لو، دستیار وزیر امور خارجه - رئیس دفتر امور آسیای جنوبی و مرکزی وزارت امور خارجه در تاریخ ۶ نومبر در عشق‌آباد سخنرانی کرد. او در بخشی سخنان خود گفت: «... ایالات متحده در نظر دارد به ترکمنستان کمک کند تا از فشار تحریم‌ها علیه روسیه بهره‌مند شود. خوشحال خواهیم شد که به همکاری با دولت ترکمنستان و جامعه تجاری آن برای کمک به آن‌ها برای خروج بیشتر از رژیم تحریم‌ها ادامه دهیم». این امریکائی همچنین با اشاره به «منافع» قزاقستان همسایه در نتیجه خروج بسیاری از بانک‌های بزرگ روسیه از آنجا در تابستان-پائیز ۲۰۲۲ گفت: «به ترکمنستان نیز به همین ترتیب توصیه می‌کنیم».

شریان‌های ریلی حمل و نقل ترکمنستان

و اکنون در باره امکانات همکاری منطقه‌ای در مثلث ترکمنستان - روسیه - ایران، رضا نوشادی، مدیرعامل و رئیس هیأت مدیره شرکت مهندسی و توسعه گاز ایران گفت: «تهران پیشنهاد می‌کند گاز ترکمنستان و روسیه را به هر سمتی، از جمله در سمت جنوب آسیا به مصرف‌کنندگان منتقل کند». پیشنهاد مربوطه به گازپروم و ترکمن گاز ارائه شد. به ویژه، ایران آمادگی دارد گاز پاکستان را تا مرز تأمین کند. لازم به ذکر است که خط لوله گاز در این کشور در دست ساخت است. علاوه بر این، «ایران آماده است به ازای بدهی دو میلیارد دلاری خود به ترکمنستان، پروژه‌های مختلف را در ترکمنستان، نه تنها در بخش نفت و گاز، بلکه در تمام زمینه‌های صنعتی از لحظه راه‌اندازی تا تکمیل اجرا کند». فعال شدن تماس‌های بین ترکمنستان، ایران و ترکمنستان و روسیه در بالاترین سطوح در ماه‌های اخیر قابل توجه است. الکسی اورچوک، معاون نخست وزیر روسیه که قبلاً در ماه نومبر از عشق‌آباد دیدن کرده بود، در ۱۸ فبروری برای مذاکره با قربانقلی بردی‌محمداف، رئیس مجلس شورای ملی ترکمنستان، دوباره به این جمهوری سفر کرد.

به گزارش نشریه «ترکمنستان بی‌طرف»، رئیس مجلس (رئیس جمهور سابق و پدر رئیس جمهور فعلی) چشم‌انداز خوب مشارکت سودمند دوجانبه در حوزه تجاری و اقتصادی، حمل‌ونقل و ارتباطات و لجستیک در مجتمع کشت و صنعت را یادآور شد. اخیراً سردار بردی‌محمداف، رئیس جمهور ترکمنستان اسناد مربوط به ساخت تأسیسات جدید پزشکی مدرن را امضاء کرد. در جریان سفر میخائیل میوشوستین، نخست وزیر روسیه به عشق‌آباد در ماه جنوری، ۸ توافقنامه بین بخشی امضاء شد.

Индостан - перспективные торговые маршруты

مسیر ترکمنستان-ایران از مسیر فرافغانستان مطمئن‌تر است...

اما گزارش نشریه امریکائی اوراسیا نت مبنی بر این که فعالیت مسکو در سمت ترکمنستان «با استقبال مناسب مواجه نمی‌شود»، یک کلیشه تبلیغاتی است. همین نشریه به پروژه قدیمی ساخت خط آهن از ترکمنستان به تاجیکستان از طریق خاک افغانستان با چشم‌انداز اتصال به کریدور حمل‌ونقل به جنوب آسیا با دور زدن ایران اشاره می‌کند. در همین حال، با توجه به وخامت اوضاع در افغانستان، این مانند یک فانوس جادو به نظر می‌رسد. همین امر در مورد پروژه خط لوله

گاز ترکمنستان-افغانستان-پاکستان-هند نیز صدق می‌کند. با این وجود، همانطور که گفته شد، مسکو و عشق‌آباد همچنان در حال مذاکره برای امکان احیای پروژه خط لوله گاز ترکمنستان-افغانستان-پاکستان-هند هستند، به شرط این که «روسیه امنیت زیرساخت‌های جدید را تضمین کند». در مقابل آن، مسکو ظاهراً به دنبال دسترسی عشق‌آباد به خطوط لوله خود و در آینده، اتصال خط لوله گاز ترکمنستان-افغانستان-پاکستان-هند با «پاکستان استریم» است. در واقع، سردار بردی‌محمداف از درخواست تسریع در اجرای پروژه‌های ساخت خط لوله گاز فرافغانی و خط موازی برق فشار قوی به پاکستان و هند خسته نمی‌شود. اما به نظر می‌رسد که در شرایط محدود شدن مذاکره مسکو و رژیم قندهار-کابل طالبان ممنوع در روسیه، این امر مطلقاً منتفی است.

به این ترتیب، در یک سو، تلاش‌های زیان‌بار و اشیانگتن برای گسترش روابط ترکمنستان در جهت عرض جغرافیایی بر خلاف نصف‌النهار خودنمایی می‌کند (این امر در مورد تأمین گاز از میادین ولایت ماری به چین از طریق ازبکستان و قزاقستان صدق نمی‌کند). در سوی دیگر، موضع بی‌طرف ترکمنستان در مورد تعدادی از مسائل مورد تأکید قرار گرفته، که به توسعه روابط روسیه و ترکمنستان کمک می‌کند. خط رویارویی اینجاست.

منبع: بنیاد فرهنگ ستراتیژیک

۶ اسفند-حوت ۱۴۰۱